

ВПЛИВ УМОВ ЖИВЛЕННЯ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ВИНОГРАДНОЇ РОСЛИНИ

Єршова Л.В., Харьо А.В., Горват Я.В.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

Виноград дуже чутливий до природних умов середовища (грунтів, рельєфу, мікроклімату). Дослідження довели залежність якості виноградної продукції від екологічних чинників, що впливають на ріст і розвиток винограду та формування врожаю. Тому дуже важливим є визначення екологічно оптимальних умов з урахуванням вимог сорту, для отримання стабільних врожаїв високої якості.

Виноградні насадження в регіоні значно зменшують вітрову ерозію, поліпшують ландшафт території, його екологічну захищеність.

Нині кризові явища у виноградно-виноробній галузі призвели до скорочення площ під виноградниками та різкого спаду виробництва якісної виноградно-виноробної продукції. Необхідність підвищення ефективності ведення цієї галузі очевидна. Тому за умов соціальних, структурних і технологічних змін в аграрному

економічних збитків, виправлення яких іноді не можливе або потребує багато часу.

Загальновідомим науковим фактом є те, що кліматичні зміни, пов'язані з підвищенням середніх температур за вегетаційний період і зменшенням кількості опадів, є однією з проблем виноградарства. Однак досягнення науки та передової практики сільськогосподарського виробництва показують, що негативний вплив несприятливих факторів довкілля можна значно знизити за допомогою застосування на виноградниках регуляторів росту.

Цей агроприйом є одним із найбільш ефективних способів впливу на врожай та якість сільськогосподарської продукції, зокрема винограду. Він набув значного поширення як у нашій країні, так і закордоном. Останніми десятиліттями у практику виноградарства міцно увійшов високоефективний прийом використання біологічних-активних сполук регуляторів росту.

Продукція винограду, одержана без застосування хімічних засобів захисту та мінеральних добрив, має підвищений попит. У зв'язку з цим значну актуальність мають дослідження з вивчення ефективності нових стимуляторів росту для вирощування столових сортів винограду.

Встановлено, що сірковмісні вітаміни та внесення мідного купоросу для живлення рослин є важливим фактором оптимізації мінерального живлення, сприяють росту і розвитку виноградної лози, стимулюють процеси цвітіння та підвищують стійкість рослин до дії негативних факторів середовища. Найактивніше ріст дослідних рослин спостерігається у варіантах з концентрацією CuSO_4 1 мл/л розчину та тіаміну – 0,01%.